

Núm. Exp.: 01 OOFF2020

Títol: Aprovar Ordenances Fiscals per a 2020 i successius

Document: Informe sobre les al·legacions presentades per Creuers del Port de Barcelona, SA

Un cop aprovat provisionalment el Projecte de les Ordenances Fiscals per a 2020 i successius, pel Plenari de 25 d'octubre de 2019, s'obre un període d'exposició pública per poder presentar al·legacions que s'inicia el 29 d'octubre i finalitza l'11 de desembre de 2019.

Des de Creuers del Port de Barcelona, SA i amb data de 12 de desembre de 2019, s'han rebut les següents al·legacions de les quals, l'equip tècnic sotasignat, seguint indicacions de l'equip de govern, informa tot seguit de si s'han estimat o no, total o parcialment:

Com a qüestió prèvia i rellevant cal dir que les al·legacions s'han presentat fora de termini, doncs el període d'exposició pública va ser des del dia 29 d'octubre al 11 de desembre de 2019, de manera que aquestes al·legacions són extemporànies. Tot i així, a continuació s'hi dona resposta.

PRIMERA. – FALTA DE MOTIVACIÓN DE LA APROBACIÓN PROVISIONAL DE LA MODIFICACIÓN DE LOS TIPOS DE GRAVAMEN APLICABLES A LOS BIENES INMUEBLES DE CARACTERÍSTICAS ESPECIALES.

Aquesta al·legació NO S'ESTIMA, d'acord amb el que tot seguit s'exposa.

La proposta d'increment del tipus impositiu que s'aplica als béns immobles de característiques especials (BICES) s'ajusta a allò que determina la llei d'Hisendes Locals, concretament en relació al seu article 72, que determina que els municipis poden establir un tipus impositiu diferenciat per a aquests tipus de béns immobles sempre que no superi el límit de l'1,3%.

Per altra banda, l'Impost sobre Béns Immobles (IBI) és un tribut que no respon a la lògica de les taxes com a contraprestació econòmica per a la prestació d'un servei públic. En aquest cas, com també posa de manifest la normativa estatal (Llei d'Hisendes Locals) es tracta d'un impost directe, de caràcter real, que grava el valor dels béns immobles. Per tant, de la pròpia naturalesa del tribut es posa de manifest que l'impost grava una propietat immoble en base al seu valor, i no grava a un determinat individu o persona com a conseqüència de la prestació d'uns serveis públics municipals, ni tampoc es pot aplicar l'impost considerant les característiques personals dels subjectes passius.

D'altra banda, cal posar de manifest que la Direcció General de Tributs, en la seva resposta a la Consulta vinculant núm. V0503-15, de 9 de febrer de 2015 va tenir l'oportunitat d'aclarir que *"la modificació del tipus de gravamen de l'IBI no requereix de l'aprovació d'una memòria o de l'informe econòmic-financer als quals fa esment el consultant al seu escrit, cosa que sí succeeix per al cas de l'establiment de taxes, en virtut d'allò establert a l'article 25 TRLHL"*.

També els Tribunals de Justícia han tingut l'oportunitat de pronunciar-se sobre aquesta qüestió. Així, el Tribunal Superior de Justícia de Catalunya, en Sentència núm. 1080/2011, de 25 d'octubre es refereix als requisits legalment previstos per a la modificació del tipus impositiu de l'IBI, en els següents termes: *"hemos de reiterar una vez más el criterio repetido en nuestra sentencia de 16 de diciembre de 1994 que se recoge en la desestimación municipal de las impugnaciones a la aprobación provisional de las Ordenanzas: establecidos los tipos diferenciados dentro de los límites legales, no cabe su enjuiciamiento por los Tribunales de Justicia, al tratarse del ejercicio de funciones soberanas o políticas, que tampoco exigen motivación ni razonamiento expreso alguno, al tratarse del ejercicio del poder tributario local, de acuerdo con la jurisprudencia del Tribunal Constitucional y el artículo 9.3 de la Carta de Autonomía Local de 15 de octubre de 1985 (poder de fijar las cuantías dentro de los límites de la ley). Por tanto, nuestro enjuiciamiento habrá de ceñirse a la regularidad del procedimiento formal de la adopción de los acuerdos municipales y de su publicación y al ajuste a los repetidos límites legales, sin que quepa entrar a analizar las causas o criterios, ni la motivación o ausencia de la misma."*

Ciertamente, esa libertad máxima dentro de los límites legales, ha de respetar el principio de interdicción de la arbitrariedad de los poderes públicos (artículo 9.3 de la Constitución), y así lo hemos venido repitiendo. Pero tal respeto no puede suponer la exigencia de una motivación o explicación expresa, sino que el uso de las facultades potestativas que la Ley de Haciendas Locales conceden a las Corporaciones (así, en el establecimiento o no de contribuciones especiales, en el reconocimiento de beneficios fiscales potestativos o facultativos y, en particular, en la fijación de tipos impositivos en los diferentes impuestos), al proceder directamente de la propia Ley no exigen tal motivación (a diferencia de los supuestos en que tal motivación es ineludible, por establecerla la propia Ley -caso de las cuantías de las tasas- o por resultar de la propia naturaleza de la decisión -caso del coeficiente de situación del IAE-)".

En la mateixa línia es pronuncia el Tribunal Superior de Justícia de la Comunitat Valenciana, en Sentència núm. 38/1994, de 27 de gener, en la que es destaca que *"els impostos són tributs que responen a la necessitat de cobrir uns pressupostos municipals i, dins d'ells, a sufragar despeses de naturalesa general, de forma que no cap la individualització d'uns ingressos en relació a unes despeses determinades"*. I conclou que l'increment del tipus respon, *per se*, a l'interès públic municipal representat pels pressupostos generals i les necessitat públiques de finançament dels serveis municipals de forma que les afirmacions que es puguin fer d'arbitrarietat per l'increment del tipus impositiu *"manquen de la mínima racionalitat i motivació"*.

En relació al tipus impositiu específic a aplicar als BICES, cal posar de manifest que l'informe preceptiu del Consell Tributari de Barcelona determina que en relació a la proposta de modificació de l'ordenança fiscal de l'IBI no cal atribuir a la proposta formulada cap retret d'il·legalitat en ser expressió de la potestat dels ens locals per a establir els seus propis tributs i exercir-se dins de l'àmbit constitucionalment delimitat. Doncs bé, es modifiquen els tipus impositius sense que hi hagi il·legalitat en la mesura en què es realitza dins dels límits establerts en l'article 72 del TRLRHL.

Com ha hem assenyalat, fixar un tipus, és a dir, fer una elecció dins del ventall legal que et permet la Llei, forma part del poder tributari local (el Ple municipal, en representació de la sobirania popular del nostre municipi és sobirà – doctrina creada respecte a les Taxes-) i la necessitat de motivar l'ordenança es relativitza. El que la Llei no permet és l'arbitrarietat absoluta i, per tant, aquest canvi respecte al tipus impositiu compleix la normativa vigent:

- La Llei estableix els tipus diferenciats en funció dels usos cadastrals (tipologies constructives) i no, directament, sobre l'ús o utilitat econòmica que es deriva de l'immoble. La Constitució protegeix expressament l'habitatge (residencial) i, això, permet un tractament diferenciat respecte als BICES (que són immobles complexos d'ús especialitzat que tenen caràcter funcional unitari). En conseqüència, és evident que no són comparables els immobles urbans amb els BICES (responen a una classificació legal diferent perquè la seva naturalesa no és la mateixa) i, per tant, el tractament diferenciat és, inclusivament, una exigència del principi d'igualtat (tractament diferenciat de les situacions que són desiguals).
- A més a més, el tipus general dels immobles urbans és únic i s'aplica a tots els immobles del nostre municipi, a excepció d'aquell 10% de immobles de major valor cadastral i ús no residencial que se'ls aplica un tipus incrementat, que a Barcelona, és de l'1%. El Port, de conformitat als arguments que esgrimeix, en tot cas s'hauria de comparar respecte a l'1% (perquè aquest té el sentit econòmic que invoca) i no respecte al 0,66 %.
- Per últim, les diferents classes de BICES de Barcelona tributen al 0,80 % i, realment, és a qui on hauria de referir la comparació si hagués un tractament discriminatori.

Finalment, a través de la següent taula es pot comprovar que els tipus impositius dels BICES de la ciutat de Barcelona es situen en nivells clarament inferiors a altres ciutats que disposen de port comercial.

Tipus impositius IBI, 2018

	Tipus impositiu general	Tipus impositiu específic Port
Málaga	0,4510	1,3000
València	0,7450	1,1000
Tarragona	0,9530	1,3000
Barcelona	0,7500	0,6820
Algeciras	0,7900	1,1500

Jordi Ayala Roqueta
Gerent de Presidència i Economia

Barcelona, 12 de desembre de 2019